

ภาคผนวก ก

ข้อมูลทั่วไปของญาติและภาวะสุขภาพของผู้ป่วย

ญาติ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้มี 12 ราย มีนามสมมุติว่า น้องไก่ ลุงบุญ พี่ลี ลุงหนาบ น้องศักดิ์ พี่เล็ก น้องฝน พี่วรรณ น้องเจียบ น้องบอย น้องเสาร์ และป้าภา สามารถสรุปข้อมูลทั่วไปของญาติและภาวะสุขภาพของผู้ป่วยได้ดังนี้

น้องไก่ (ลูกสาวผู้ป่วย) อายุ 32 ปี สถานภาพสมรสคู่ จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำงานเป็นลูกจ้างร้านขายยาและรับจ้างดูแลผู้ป่วยที่บ้าน มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 7,000 บาท/เดือน สามีมีอาชีพรับเหมาก่อสร้าง มีบุตรสาว 2 คน อายุ 10 ขวบ และ 4 ขวบ ตามลำดับ ปัจจุบันน้องไก่แยกครอบครัวไปอยู่กับสามีและลูกที่ต่างจังหวัด นาน ๆ ถึงจะได้กลับมาเยี่ยมพ่อแม่สักครั้งหนึ่ง จนเมื่อพ่อล้มป่วยต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลครั้งนี้เมื่อเห็นว่าไม่มีใครสามารถมาดูแลผู้ป่วยได้เนื่องจากมีภาระหน้าที่การงานและครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ น้องไก่อจึงตัดสินใจเข้ามาดูแลผู้ป่วยเองด้วยคิดว่าตนเองสามารถจัดการภาระหน้าที่การงานและครอบครัวได้ โดยให้แม่สามีดูแลบุตรทั้ง 2 คนให้แทน และโอนภาระในครอบครัวให้สามีดูแลเองทั้งหมด ประกอบกับคิดว่ามีความสามารถที่จะดูแลผู้ป่วยได้ดีเนื่องจากเคยได้รับการอบรมวิธีการดูแลผู้ป่วยและมีประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยมาก่อน แม้จะไม่เคยดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ แต่คิดว่าคงจะไม่มีปัญหาอะไรเพราะเป็นการดูแลที่ควบคุมเกี่ยวกับหมอนและพยาบาล ซึ่งตลอดระยะเวลากว่า 1 เดือนน้องไก่อจะเป็นผู้ดูแลผู้ป่วยเพียงคนเดียวโดยไม่มีผู้ช่วยเหลือ

ส่วนผู้ป่วย (บิดา) อายุ 62 ปี มีประวัติป่วยเป็นโรคหลอดเลือดสมองมาประมาณ 6-7 เดือน รับการรักษาจากโรงพยาบาลใกล้บ้าน จนกระทั่ง 3-4 วันก่อนมาโรงพยาบาล นอนซึม ไม่ยอมรับประทานอาหาร ไม่พูดไม่คุย แต่ยังทำตามคำสั่งได้ ต่อมาเริ่มซึมลง เรียกไม่รู้สีกตัว และมีอาการเกร็งแขนขาด้วนซ้าย ญาติจึงนำส่งโรงพยาบาลใกล้บ้านก่อนส่งตัวมารักษาต่อที่นี่ น้องไก่อบอกว่าวันแรกที่มาโรงพยาบาลผู้ป่วยรู้สึกตัว คุยด้วยพยักหน้ารับรู้ แต่พูดไม่ได้ แขนขายกได้และสามารถหายใจได้เอง แต่เริ่มมีอาการแยลงเรื่อย ๆ เนื่องจากมีปัญหาเสมหะมากจนต้องใส่ท่อช่วยหายใจและใช้เครื่องช่วยหายใจในที่สุด หลังจากนั้นผู้ป่วยก็รู้สึกตัวมาตลอดจนถึงปัจจุบันหลังเข้ารับการรักษาเป็นระยะเวลา 1 เดือน 7 วัน โดยสามารถลืมตาได้เองแต่ไร้จุดหมาย แขนขาอ่อนแรงหายใจได้เองทางท่อเจาะคอช่วงระยะเวลานั้น ๆ ยังต้องอาศัยเครื่องช่วยหายใจ รับประทานอาหารผสมทางสายยาง บัสสาวะได้เองโดยรองไว้ด้วยผ้าอ้อมสำเร็จรูป (แพมเพิร์ส) เพื่อให้สามารถดูแลได้สะดวกขึ้น

ลุงบุญ (ลูกเขยผู้ป่วย) อายุ 53 ปี สถานภาพสมรสหม้าย ภรรยาเสียชีวิตเมื่อ 2 ปีก่อน ด้วยโรคไต จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีอาชีพทำนาทำสวนและรับจ้างต่อเติมบ้าน รายได้เฉลี่ย 3,000-4,000 บาท/เดือน ลุงบุญมีบุตรทั้งหมด 4 คน 2 คนทำงานแล้ว อีก 2 คนยังเรียนหนังสืออยู่ ลุงบุญบอกว่ารายได้ไม่ค่อยพอใช้เพราะยังต้องส่งลูกเรียนหนังสือแต่ก็มีลูก ๆ ที่ทำงานแล้วคอยให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอด ลุงบุญรับหน้าที่เป็นผู้ดูแลผู้ป่วยเพียงคนเดียวตั้งแต่วันแรกที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล แต่จะมีลูกชายมาช่วยผลัดเปลี่ยนบ้างเป็นบางครั้ง เพื่อให้ลุงบุญได้พัก ซึ่งการตัดสินใจเข้ามาดูแลผู้ป่วยในครั้งนี้ลุงบุญบอกว่านอกเหนือจากความรัก ความห่วงใยเนื่องจากสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว ยังเป็นการตอบแทนบุญคุณจากการที่ผู้ป่วยเป็นผู้ที่ให้ที่พำนักมาหากินแก่ลุงบุญและให้ความช่วยเหลือดูแลกันมาตลอด

สำหรับผู้ป่วย (พ่อตา) อายุ 82 ปี เป็นหม้ายภรรยาเสียชีวิตแล้วเมื่อหลายปีก่อน ไม่มีรายได้ อาศัยกินอยู่กับลุงบุญมาตลอด ปกติผู้ป่วยมีสุขภาพแข็งแรง ช่วยเหลือตัวเองได้พอสมควรและไม่เคยเจ็บป่วยด้วยโรคใด ๆ มาก่อน จนกระทั่งวันที่ญาตินำส่งโรงพยาบาลลูกสาวลุงบุญพบผู้ป่วยนอนคว่ำหน้าไม่รู้สีกตัวอยู่ข้างลำรับข้าว ลุงบุญจึงได้นำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลใกล้บ้านและได้รับการส่งตัวมารักษาต่อที่นี่ ผู้ป่วยต้องใช้เครื่องช่วยหายใจมาตลอดตั้งแต่วันแรกที่เข้ารับการรักษา จนถึงปัจจุบัน (วันสัมภาษณ์) เป็นระยะเวลารวมทั้งสิ้น 27 วัน ปัจจุบันผู้ป่วยยังไม่รู้สึกตัว สัมผัสตามองไร้จุดหมาย แขนขาอเกร็งเข้าหาลำตัวเป็นพัก ๆ หายใจโดยใช้เครื่องช่วยหายใจทางท่อเจาะคอ แพทย์พยายามให้ผู้ป่วยลองหายใจเองบ้างโดยใช้ออกซิเจนเสริม แต่เป็นช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เพราะยังมีปัญหาหายใจหอบเหนื่อย รับประทานอาหารผสมทางสายยาง ปัสสาวะได้เองโดยใส่ถุงพลาสติกกรองรับไว้ มีแผลกดทับเป็นรอยถลอกที่ก้นกบเล็กน้อย

พี่ลี (มารดาผู้ป่วย) อายุ 46 ปี สถานภาพสมรส คู่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีอาชีพค้าขาย มีรายได้เฉลี่ย 6,000 บาท/เดือน รายได้พอกินพอใช้ ทุกคนในครอบครัวช่วยกันทำงานแล้วให้พี่ลีเป็นคนจัดการเรื่องรายได้รายจ่ายในบ้านทั้งหมด พี่ลีสามีลูกทั้งหมด 3 คน ลูกชาย 2 คน ลูกสาว 1 คน ลูกชายคนโตแต่งงานแยกครอบครัวไปแล้ว ปัจจุบันครอบครัวพี่ลีอยู่ด้วยกันทั้งหมด 6 คน ได้แก่ พี่ลี สามี ลูกชายคนเล็ก ลูกสาว (ผู้ป่วย) ลูกเขย และหลานวัย 3 ขวบ 1 คน พี่ลีรับหน้าที่เป็นคนมาดูแลผู้ป่วยโดยดูแลควบคู่ไปกับลูกเขย (สามีผู้ป่วย) ผลัดเปลี่ยนกันกลับไปดูแลบ้านบ้างช่วงเวลากลางวัน พี่ลีสอบว่าตั้งใจมาดูแลผู้ป่วยเองตั้งแต่แรกแม้ว่าผู้ป่วยจะอยู่ในไอซียูก็ยังอยากมีส่วนร่วมในการดูแล ทุกครั้งที่เข้าไปก็จะพยายามช่วยเหลือผู้ป่วยทุกอย่างเท่าที่สามารถจะทำได้ จนกระทั่งผู้ป่วยออกมาอยู่ในหอผู้ป่วยสามัญ พี่ลีสอบคิดว่าตนเองสามารถดูแลผู้ป่วยได้ดีกว่าใคร ๆ ในครอบครัว ด้วยความรู้สึกว่าตนเองเป็นแม่มีความเข้าใจลูกดีกว่าคนอื่น

สำหรับผู้ป่วย (ลูกสาว) อายุ 22 ปี จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่งงานแล้วมีบุตร 1 คน ทำหน้าที่เป็นแม่บ้าน สามีมีอาชีพรับจ้างขับรถรับส่งของ ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาด้วยอาการ ปอดอักเสบและมีเลือดคั่งในช่องเยื่อหุ้มปอดข้างขวา หายใจหอบเหนื่อยทำให้จำเป็นต้องใส่ท่อช่วยหายใจตั้งแต่แรกเริ่ม หลังจากนั้น 1 วัน ก็เข้ารับการรักษาในไอซียูโดยใช้เครื่องช่วยหายใจชนิดควบคุมด้วยปริมาตรเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 28 วันก่อนย้ายออกมาอยู่ในหอผู้ป่วยสามัญ และเปลี่ยนมาใช้เครื่องช่วยหายใจชนิดเบิรด์แทน ปัจจุบันผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ช่วยเหลือพลิกตะแคงตัวได้เอง หายใจโดยใช้เครื่องช่วยหายใจสลับกับการบีบถุงลมช่วยหายใจด้วยมือ (air mask bag unit) ทางท่อเจาะคอเนื่องจากยังมีปัญหาหายใจหอบเหนื่อย มีท่อระบายเลือด (ICD) 2 เส้นบริเวณชายโครง ด้านขวา รับประทานอาหารผสมทางสายยาง บัสสาวะได้เอง มีแผลกดทับบริเวณก้นกบเล็กน้อย ยังมีไรซึ่งทำให้ฟีสต้องคอยเช็ดตัวอยู่ตลอดเวลา

ลุงหนาบ (สามี) ชายไทยอิสลาม อายุ 60 ปี สถานภาพสมรสคู่ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีอาชีพทำสวนยาง ทำนา และปลูกผักสวนครัว มีรายได้เฉลี่ย 3,000 บาท/เดือน รายได้พอมีเหลือเก็บบ้างบางส่วน ลุงหนาบมีลูกทั้งหมด 5 คน ชาย 3 คน หญิง 2 คน ซึ่งลูกชายคนสุดท้ายยังเรียนหนังสืออยู่ ขณะนี้ที่บ้านจะมีสมาชิกครอบครัวอยู่ด้วยกันเพียง 3 คน ได้แก่ ลุงหนาบ ภรรยา (ผู้ป่วย) และลูกสาวคนโตที่มาช่วยลุงหนาบดูแลผู้ป่วยอยู่ด้วยตอนนี้ ลุงหนาบบอกว่าที่ต้องมาดูแลผู้ป่วยร่วมกับหมอและพยาบาลด้วย เป็นเพราะความสงสารไม่อยากให้ผู้ป่วยอยู่คนเดียว ต้องการอะไรไม่มีคนคอยช่วยเหลือ เพราะพยาบาลก็คงมาดูแลผู้ป่วยอยู่ตลอดเวลาไม่ได้ ที่สำคัญการที่ครอบครัวมาดูแลกันในขณะเจ็บป่วยเป็นความอบอุ่นใจทั้งตัวผู้ป่วยและญาติ เพราะได้มีโอกาสใกล้ชิด เกิดผู้ป่วยเป็นอะไรไปอย่างน้อยก็ได้มีโอกาสเห็นหน้ากันเป็นครั้งสุดท้าย

สำหรับผู้ป่วย (ภรรยา) อายุ 55 ปี เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยอาการท้องอืด แน่นท้อง ลุงหนาบเล่าว่าประมาณ 20 ก่อนมาโรงพยาบาล ผู้ป่วยอาเจียนเป็นเลือด เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลใกล้บ้านหมอบอกว่ามีเลือดออกในทางเดินอาหาร ต่อมาเริ่มมีอาการท้องโตขึ้นเรื่อย ๆ หายใจเหนื่อยขึ้น ขาบวม บัสสาวะออกน้อย ทางโรงพยาบาลจึงส่งตัวมารักษาต่อที่นี่ ในช่วงแรกที่เข้ารับการรักษาผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ลูกเดินช่วยเหลือตัวเองได้พอสมควร หายใจเองโดยใช้ออกซิเจนแบบครอบจมูก ประมาณ 1 อาทิตย์ต่อมาเริ่มไม่รู้สึกตัว แพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจและใช้เครื่องช่วยหายใจชนิดเบิรด์มาตลอดจนถึงปัจจุบัน (วันสัมภาษณ์) เป็นระยะเวลารวม 15 วัน ขณะนี้ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ช่วยเหลือตัวเองได้บ้างบนเตียง หายใจทางท่อช่วยหายใจโดยใช้เครื่องช่วย

หายใจชนิดเบิร์ตสลัหายใจเองกับออกซิเจนเป็นช่วง ๆ ยังให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ และให้อาหารผสมทางสายยางทุก 4 ชั่วโมง บัสสาวะได้เองรองไว้ด้วยผ้าอ้อมสำเร็จรูป

น้องศักดิ์ (น้องชายผู้ป่วย) อายุ 18 ปี กำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยการอาชีพแห่งหนึ่งในภาคใต้ มีพี่น้องทั้งหมด 7 คน หญิง 3 คน ชาย 4 คน โดยน้องศักดิ์เป็นลูกคนสุดท้ายรองจากผู้ป่วย พี่ ๆ คนอื่น ๆ แยกครอบครัวออกไปหมดแล้ว เหลือแต่ผู้ป่วยกับน้องศักดิ์ที่ยังอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันกับพ่อ (แม่เสียชีวิตแล้วเมื่อ 3 ปีก่อน)

ส่วนผู้ป่วย (พี่ชาย) อายุ 21 ปี อาชีพรับจ้าง (ช่างก่อสร้าง) ยังไม่มีครอบครัว เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเนื่องจากได้รับอุบัติเหตุรถพลิกคว่ำ ศีรษะได้รับความกระทบกระเทือนอย่างรุนแรงจนกะโหลกศีรษะร้าวและมีเลือดคั่งในสมอง ได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัดสมองและใช้เครื่องช่วยหายใจมาตลอดตั้งแต่วันที่ได้รับบาดเจ็บจนถึงปัจจุบันนี้ (1 เดือน 22 วัน) ผู้ป่วยยังไม่รู้สึกตัว ลืมตามองไร้จุดหมาย แขนขาอ่อนแรงและมีอาการเกร็งเมื่อกระตุ้น ศีรษะด้านซ้ายบริเวณที่ผ่าตัดเอากะโหลกออก บวม กดนิ่ม หายใจโดยใช้เครื่องช่วยหายใจทางท่อเจาะคอ รับประทานอาหารผสมทางสายยาง บัสสาวะได้เองใส่ถุงพลาสติกกรองรับไว้ มีแผลกดทับที่ก้นบวมกว้างประมาณ 5 เซนติเมตร ลึก 0.5 เซนติเมตร

น้องศักดิ์บอกว่าที่อยากเข้ามาดูแลผู้ป่วยเป็นเพราะความรู้สึกสงสาร โดยเห็นว่ากรณีที่ญาติได้มาช่วยดูแลผู้ป่วยร่วมกับทางโรงพยาบาล เป็นการทำให้ระยะเวลาของความเจ็บป่วยของผู้ป่วยสั้นลงเพราะมีคนคอยดูแลอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้การเข้ามาทำหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วยในครั้งนี้ น้องศักดิ์ไม่ได้ดูแลเพียงลำพัง ในแต่ละวันจะมีคนดูแลผู้ป่วย 2 คน โดยในเดือนแรกของการรักษาน้องศักดิ์จะเป็นตัวหลักในการดูแล (อยู่ประจำทุกวัน) เนื่องจากอยู่ในช่วงปิดเทอมโดยมีพี่ชายและพี่สาวคนอื่น ๆ ซึ่งต้องทำงาน ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเพื่อมาดูแลผู้ป่วยคู่กับน้องศักดิ์ แต่ในปัจจุบันเมื่อน้องศักดิ์ต้องไปเรียนหนังสือ พี่ชาย 2 คนลาออกจากการงานเพื่อมาเฝ้าผู้ป่วยตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ส่วนน้องศักดิ์และพี่สาวจะรับหน้าที่ดูแลในวันเสาร์อาทิตย์

พี่เล็ก (บิดาผู้ป่วย) อายุ 47 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 อาชีพรับจ้าง (ตัดยาง, ขับรถโดยสาร) มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 4,500 บาท/เดือน พี่เล็กมีลูก 2 คน โดยลูกสาวคนโตกำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำหรับผู้ป่วยอายุ 18 ปี เป็นลูกชายคนเล็ก กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับอุบัติเหตุมอเตอร์ไซด์ชนเสาไฟฟ้าจนสมองได้รับบาดเจ็บอย่างรุนแรง กะโหลกร้าวและมีเลือดคั่งในสมอง ได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัดสมองและต้องใช้เครื่องช่วยหายใจมาตลอด ทั้งนี้ในระยะแรก ๆ หลังผ่าตัด 4-5 ครั้ง ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น รู้สึกตัว ทำตามคำสั่งได้ ต่อมาเริ่มมีอาการชักเกร็ง ศีรษะบวมขึ้น จากนั้นก็ไม่รู้สึกตัวมาตลอด ผู้ป่วยได้รับ

การผ่าตัดสมองรวมทั้งสิ้น 9 ครั้ง โดยต่อท่อระบายน้ำในสมองออกมา จนครั้งสุดท้ายหมอบอกว่าไม่มีทางรักษาแล้วเนื่องจากเนื้อสมองบวมมากและมีการติดเชื้อในสมองร่วมด้วย ปัจจุบันผู้ป่วยไม่รู้สีกตัว ตอบสนองความเจ็บปวดด้วยการขยับแขนขาได้เล็กน้อยในแนวราบ ศีรษะด้านขวาบริเวณที่ทำผ่าตัดบวมตึง หายใจโดยใช้เครื่องช่วยหายใจทางท่อเจาะคอ รับประทานอาหารผสมทางสายยาง ปัสสาวะทางสายยางหน้าห้องเนื่องจากมีบาดแผลบริเวณท่อปัสสาวะ มีแผลกดทับที่ก้น ยังคงให้ยากระตุ้นความดันโลหิตทางหลอดเลือดดำอยู่ตลอดเวลา ผิวนั้นบริเวณลำตัวและแขนขาออกเป็นสะเก็ดจากอาการแพ้ยา

พี่เล็กบอกว่าเขาและภรรยารับหน้าที่มาดูแลผู้ป่วยตั้งแต่วันแรกที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจนถึงปัจจุบัน (วันที่ให้สัมภาษณ์) เป็นระยะเวลารวมทั้งสิ้น 5 เดือน 3 วัน และยังไม่มีการกำหนดว่าจะต้องดูแลไปอีกนานแค่ไหน แต่ด้วยความรักความผูกพันที่มีต่อลูก ตนเองก็ตั้งใจจะดูแลไปจนถึงที่สุด ทั้ง ๆ ที่ตอนนี้หมอบอกว่าผู้ป่วยไม่มีโอกาสรอดแล้วก็ตาม

น้องฝน (ลูกสาวผู้ป่วย) อายุ 17 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโสด มีอาชีพเป็นลูกจ้างร้านขายของชำ รายได้เฉลี่ย 2,800 บาท/เดือน น้องฝนบอกว่าพอใช้เนื่องจากยังอาศัยอยู่กับพ่อและแม่ไม่ค่อยได้ใช้จ่ายอะไรมากมาย น้องฝนมีพี่น้องทั้งหมด 3 คน น้องฝนเป็นพี่คนโต มีน้องสาวอายุ 12 ขวบ 1 คน และน้องชายอายุ 10 ขวบ 1 คน ซึ่งในฐานะลูกน้องฝนจึงต้องมาดูแลผู้ป่วยด้วยตัวเอง โดยตัดสินใจลาออกจากการเพื่อมาดูแลผู้ป่วยตั้งแต่วันแรกที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา ในระยะแรกน้องฝน ยาย (มารดาผู้ป่วย) และพ่อ จะเฝ้าดูแลผู้ป่วยอยู่ด้วยกันทั้ง 3 คน แต่ในระยะหลัง ๆ เมื่อผู้ป่วยอาการดีขึ้น น้องฝนรับดูแลผู้ป่วยเพียงคนเดียว โดยยายและพ่อจะมาช่วยดูแลในตอนกลางวันบ้างเป็นบางวัน

สำหรับผู้ป่วย (มารดา) อายุ 34 ปี เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยภาวะสมองซ้้าและมีเลือดคั่งในสมองจากอุบัติเหตุรถชน ได้รับการรักษาที่โรงพยาบาลชุมชนใกล้บ้านก่อนส่งตัวมารับการรักษาต่อที่นี่ เดิมผู้ป่วยรู้สึกตัวดีแต่เริ่มมีอาการซึมลงและไม่รู้สีกตัวในขณะที่ส่งตัว ได้รับการใส่ท่อช่วยหายใจและใช้เครื่องช่วยหายใจมาตลอดตั้งแต่แรกรับจนถึงปัจจุบัน (วันสัมภาษณ์) เป็นระยะเวลารวมทั้งสิ้น 5 เดือน 17 วัน เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทั่วไปสลับกับหอผู้ป่วยไอซียูเป็นระยะ ๆ ขณะนี้ผู้ป่วยยังไม่รู้สีกตัว ลืมตาเมื่อเรียก สะลิมสะลือ แขนขาอ่อนแรง ขยับได้ในแนวราบหายใจเองโดยใช้เครื่องช่วยหายใจชนิดเบิรด์ทางท่อเจาะคอ มีอาการหายใจหอบเหนื่อยเป็นช่วง ๆ ต้องบีบถุงลมช่วยหายใจด้วยมือ (air mask bag unit) สลับให้เป็นระยะ ๆ รับประทานอาหารผสมทางสายยาง ยังคงใส่สายสวนปัสสาวะ บริเวณศีรษะที่ได้รับการผ่าตัดสมองด้านซ้ายบวมเล็กน้อย กดตึงแข็ง มีแผลกดทับที่ก้นกบเล็กน้อย

พี่วรรณ (มารดาผู้ป่วย) อายุ 45 ปี จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถานภาพสมรสคู่ เปิดร้านขายอาหารตามสั่งร่วมกับสามี รายได้เฉลี่ย 1,5000 บาท/เดือน ซึ่งญาติบอกว่ารายได้ดีพอสมควรจนมีเงินเหลือเก็บบางส่วน ตอนนี้หลังจากลูกเข้าโรงพยาบาลก็ได้ใช้เงินส่วนนี้เป็นค่าใช้จ่ายแทนรายได้ที่สูญเสียไป เนื่องจากช่วงนี้ต้องมาเฝ้าดูแลลูกที่โรงพยาบาล ทำให้ต้องยกร้านอาหารให้น้องชายของสามีขายแทน อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีปัญหาเรื่องรายได้ แต่ตนเองก็จะต้องมาเฝ้าลูกอยู่อย่างนี้ต่อไปจนกว่าลูกจะออกจากโรงพยาบาล ทั้งที่จริง ๆ แล้วพี่วรรณอยากให้มีคนเข้ามาผลัดเปลี่ยนดูแลคนไข้บ้างในช่วงเวลากลางวัน จะได้กลับไปทำงานหารายได้บ้าง แต่อยากให้เป็นญาติ ๆ ที่ไว้ใจและสามารถดูแลผู้ป่วยได้ เพราะกลัวว่าเขาจะดูแลผู้ป่วยได้ไม่ดีเท่าที่ตนดูแล ซึ่งญาติ ๆ ทุกคนก็ไม่มีใครมีเวลาว่างพอที่จะดูแลผู้ป่วยได้ ทำให้พี่วรรณต้องเป็นดูแลผู้ป่วยคนเดียวมาตลอด โดยมีพ่อผู้ป่วยมาอยู่เป็นเพื่อนบ้างในเวลากลางคืน

สำหรับผู้ป่วย (บุตรชาย) อายุ 21 ปีถูกยิงที่หลังเป็นอัมพาตตอนล่างมาประมาณ 11 เดือน เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลครั้งนี้ด้วยปัญหาการติดเชื้อของแผลกดทับที่สะโพกทั้ง 2 ข้าง หลังจากเข้ารับการรักษาได้ประมาณ 1 เดือนครึ่ง ผู้ป่วยมีอาการชักและมีภาวะหายใจลำบาก เนื่องจากมีเสมหะมาก แพทย์จึงใส่ท่อช่วยหายใจและใช้เครื่องช่วยหายใจมาตลอด โดยในช่วง 15 วันแรกใช้เครื่องช่วยหายใจชนิดเบิรด์ (ควบคุมรอบการหายใจด้วยความดัน) แต่เนื่องจากผู้ป่วยมีปัญหาหายใจด้านเครื่องช่วยหายใจอยู่ตลอด แพทย์จึงย้ายผู้ป่วยไปห้องไอซียูและเปลี่ยนไปใช้เครื่องช่วยหายใจแบบควบคุมด้วยปริมาตรแทน (20 วัน) จนอาการดีขึ้นจึงย้ายมาหอผู้ป่วยสามัญ และกลับมาใช้เครื่องช่วยหายใจชนิดเบิรด์มาตลอดจนถึงปัจจุบัน (วันสัมภาษณ์) รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 2 เดือน 25 วัน ปัจจุบันผู้ป่วยช่วยเหลือตัวเองได้บ้างบนเตียง หายใจสัมพันธ์กับเครื่องช่วยหายใจดี แต่ยังมีปัญหาเสมหะมากต้องได้รับการดูดเสมหะบ่อยครั้ง ได้รับอาหารผสมทางสายยางมาตลอด บัสสาวะเองไม่ได้คาสายสวนบัสสาวะไว้ มีแผลกดทับเป็นบริเวณกว้างที่ก้นกบและสะโพกทั้ง 2 ข้าง ขณะนี้อยู่ในช่วงของการหย่าเครื่องช่วยหายใจแต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากผู้ป่วยไม่ยอมให้ถอดเครื่องช่วยหายใจออกเพื่อฝึกหายใจ ไม่ยอมออกกำลังกาย และจะหงุดหงิดอารมณ์เสียทุกครั้งที่ต้องฝึกหายใจ ซึ่งสร้างความลำบากใจให้กับพี่วรรณเป็นอย่างมาก

น้องเจี๊ยบ (ลูกสะใภ้ผู้ป่วย) อายุ 34 ปี จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สถานภาพสมรสคู่ สามี (ลูกชายผู้ป่วย) เป็นลูกจ้างกรมป่าไม้ ตนเองทำหน้าที่แม่บ้าน มีบุตร 2 คน อายุ 8 ขวบและ 4 ขวบ ตามลำดับ ครอบครัวมีรายได้พอกินพอใช้ น้องเจี๊ยบบอกว่าถึงแม้ว่าผู้ป่วยจะเป็นเพียงพ่อสามีแต่ตนเองก็เต็มใจมาดูแลเพราะความสงสารที่ผู้ป่วยต้องมาเจ็บป่วยไม่สบายอยู่แบบนี้ ทั้ง ๆ ที่เป็น

คนแข็งแรงไม่เคยเจ็บป่วยด้วยโรคใด ๆ มาก่อน อีกทั้งตนเองโดยปกตินอกจากทำงานบ้านเลี้ยงดูลูกแล้วก็ไม่มีหน้าที่การงานใด ๆ ที่ต้องรับผิดชอบ จึงสามารถมาดูแลผู้ป่วยได้อย่างเต็มที่โดยไม่รู้สึกลำบากหรือมีปัญหาอะไรที่ทำให้ลำบากใจ

สำหรับผู้ป่วย (พ่อสามี) เข้ารับการรักษาด้วยโรคหลอดเลือดสมอง โดยน้องเจี๊ยะเล่าว่า หลังตีหมาแพตตอนเช้าผู้ป่วยมีอาการเวียนศีรษะ คลื่นไส้อาเจียน 3-4 ครั้ง จากนั้นใบหน้าด้านซ้ายเบี้ยว พูดไม่ชัด หลังเข้ารับการรักษาแพทย์พบว่าผู้ป่วยมีปัญหาเส้นเลือดสมองตีบ ซึ่งวันแรกที่มาโรงพยาบาลผู้ป่วยรู้สึกตัวดี แขนขาด้านซ้ายอ่อนแรง ลิ้นแข็ง พูดไม่ชัด แพทย์รับไว้รักษาในโรงพยาบาล เข้าวันรุ่งขึ้นผู้ป่วยสับสน ตัวเขียว ตาเหลือก เรียกไม่รู้สีกตัว แพทย์จึงใส่ท่อช่วยหายใจและใช้เครื่องช่วยหายใจอยู่ประมาณ 3 วัน ผู้ป่วยอาการดีขึ้น รู้สึกตัวและสามารถหายใจได้เองแพทย์จึงให้ถอดเครื่องช่วยหายใจออก หลังจากนั้นผู้ป่วยเริ่มมีปัญหาหายใจหอบเหนื่อยอีก แพทย์ให้หายใจเองโดยใช้ออกซิเจนแบบครอบจมูก (mask nebulizer) และพ่นยาขยายหลอดลมให้ แต่อาการไม่ดีขึ้นแพทย์จึงใส่ท่อช่วยหายใจและใช้เครื่องช่วยหายใจใหม่ หลังจากนั้นผู้ป่วยก็ไม่รู้สึกตัวมาตลอด ปัจจุบันผู้ป่วยลืมตาได้เองแต่ก็ยังไม่แสดงอาการรับรู้ใด ๆ แขนขาอ่อนแรงมาก หายใจโดยใช้เครื่องช่วยหายใจทางท่อเจาะคอ จนถึงปัจจุบัน (วันสัมภาษณ์) รวมระยะเวลาที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ 1 เดือน 10 วัน แพทย์ให้อาหารผสมทางสายยาง ปัสสาวะเองไม่ได้ต้องคาสายสวน ปัสสาวะไว้ตลอด มีแผลกดทับที่ก้นกบเป็นแผลถลอกแดง 1 แผล

ผู้ป่วยมีบุตรชายทั้งหมด 6 คนแต่งงานแยกครอบครัวไปทั้งหมดแล้ว แต่ทุกครอบครัวก็ยังอยู่ในละแวกหมู่บ้านเดียวกันไปมาหาสู่กันตลอด โดยผู้ป่วยอาศัยอยู่กับครอบครัวของบุตรชายคนที่ 5 น้องเจี๊ยะเล่าว่าหลังจากพ่อสามีป่วยทั้งลูกชายและลูกสะใภ้รวม 12 คน (ลูกชายผู้ป่วย 6 คน และลูกสะใภ้ 6 คน) จะผลัดเปลี่ยนกันเข้ามาดูแลผู้ป่วย โดยลูกสะใภ้รับหน้าที่ดูแลในเวลากลางวัน และลูกชายผู้ป่วยรับหน้าที่ดูแลในเวลากลางคืน น้องเจี๊ยะและลูกสะใภ้คนโตของผู้ป่วยซึ่งเป็นแม่บ้านจะรับหน้าที่ดูแลผู้ป่วยในช่วงวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ส่วนวันเสาร์อาทิตย์ลูกสะใภ้อีก 4 คนที่มีงานประจำทำก็จะผลัดเปลี่ยนกันมาดูแลแทน สำหรับเวลากลางคืนลูกชายผู้ป่วยจะผลัดเปลี่ยนกันมาดูแลวันละ 4 คน

น้องบอย (หลานชายผู้ป่วย) อายุ 27 ปี จบประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 สมรสแล้วแต่ขณะนี้แยกกันอยู่กับภรรยา มีบุตรสาว 1 คน อายุ 3 ขวบ อยู่กับภรรยาที่ต่างประเทศ ปัจจุบันบอยมีอาชีพเป็นไกด์นำเที่ยว รายได้ดีพอสมควรประมาณ 10,000-15,000 บาท/เดือน บอยเล่าว่าเมื่อทราบว่ายายไม่สบายเข้าโรงพยาบาล ตนเองตั้งใจเพียงว่าจะมาเยี่ยมเพื่อดูใจยายเท่านั้นไม่คิดว่าจะต้องเข้ามาร่วมดูแลคนไข้ถึงขนาดนี้ ตอนแรกที่น่าบอกว่าต้องมาช่วยดูแลยายด้วย บอยไม่อยาก

มาเลยโดยมองว่าเมื่อผู้ป่วยเข้าโรงพยาบาล หน้าที่การดูแลทั้งหมดควรเป็นของพยาบาลเนื่องจากญาติไม่มีความรู้ไม่มีประสบการณ์ในการดูแลคนไข้มาก่อน อีกอย่างหนึ่งบอยบอกว่าเขาจะดูแลคนไข้ได้อย่างไรในเมื่อเขาเป็นผู้ชายแต่คนไข้เป็นผู้หญิง ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะดูแลทำความสะอาดร่างกายให้กัน แต่ในที่สุดเมื่อทางโรงพยาบาลบอกว่าผู้ป่วยจำเป็นต้องมีญาติคอยดูแลด้วย บอยจึงคิดว่าถึงเวลาแล้วที่ตนเองควรมาดูแลยา เพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณที่ยายเคยเลี้ยงตนมาตั้งแต่เด็ก เพราะบอยกำพร้าแม่ตั้งแต่อายุได้ 1 ขวบ หลังจากนั้นพ่อก็ไปมีภรรยาใหม่ ตนเองและน้องชายจึงต้องอยู่กับยายตั้งแต่นั้นมาจนอายุได้ 13 ปี จึงตัดสินใจออกจากบ้านเพื่อไปทำงานหาเงินด้วยตัวเอง บอยบอกว่าชีวิตเขาเหมือนอยู่คนเดียวมาตลอด ถึงแม้ว่ายายจะเลี้ยงดูมาอย่างดี แต่เขาไม่รู้สึกรู้ว่าเขาได้รับความรักความอบอุ่นอย่างที่เขาคควรได้รับจากครอบครัว

สำหรับผู้ป่วย (ยาย) อายุ 68 ปี ป่วยเป็นอัมพฤกษ์โดยมีปัญหากลืนข้าวอ่อนแรงมาประมาณ 4 ปี ประมาณ 4-5 เดือนก่อนเริ่มรับประทานอาหารไม่ได้เนื่องจากกลืนไม่ลง น้ำใสไก่ ซึ่งเป็นพยาบาลจึงใส่สายยางทางจมูกเพื่อให้อาหารเหลวทางสายแทน แต่ผู้ป่วยก็ผอมลงเรื่อยๆ จนกระทั่ง 1 วันก่อนมาร.พ.มีอาการหอบเหนื่อย เพลีย ซีด ญาติจึงนำส่งร.พ.ใกล้บ้านและได้รับการใส่ท่อช่วยหายใจก่อนส่งตัวมารักษาต่อที่นี่ หลังใส่ท่อช่วยหายใจผู้ป่วยรู้สึกตัว สะลึมสะลือ ไม่ทำตามคำสั่ง แพทย์รับไว้รักษาโดยใส่เครื่องช่วยหายใจตั้งแต่วันแรกที่เข้าพักรักษาในโรงพยาบาล จนถึงปัจจุบัน (วันสัมภาษณ์) รวม 1 เดือนเต็ม ผู้ป่วยเริ่มจำสติได้ดีหลังเข้ารับการรักษาประมาณ 1 สัปดาห์ ปัจจุบันผู้ป่วยรู้สึกตัวดีแต่ยังไม่สามารถหายใจได้เอง แม้ว่าแพทย์จะพยายามฝึกให้ผู้ป่วยหายใจแต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ ผู้ป่วยช่วยเหลือตัวเองได้บ้างบนเตียง แขนขาซ้ายอ่อนแรงมาก รับประทานอาหารผสมทางสายยางทุก 4 ชั่วโมง ปัสสาวะได้เองโดยใส่ผ้าอ้อมสำเร็จรูปไว้ เคยมีแผลกดทับป็นรอยถลอกที่ก้นเล็กน้อยปัจจุบันแผลหายสนิทแล้ว

ภาคผนวก ข

คำชี้แจงและการพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย

ดิฉัน นางสาวกนกรัตน์ เนตรไสว นักศึกษาปริญญาโท สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำการวิจัยเรื่อง "ประสบการณ์การมีส่วนร่วมของญาติในการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของญาติในการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของญาติอย่างแท้จริง

ในฐานะที่ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลผู้ป่วยและมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้โดยตรง จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการให้ข้อมูล ซึ่งในการให้ข้อมูลครั้งนี้จะเป็นไปตามความสมัครใจของท่านโดย

1. การเก็บข้อมูลจะใช้วิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล เพื่อให้ท่านแสดงความคิดเห็นตามประสบการณ์และตามความเข้าใจของท่าน จำนวน 2-3 ครั้ง ๆ ละประมาณ 60-90 นาที และหากท่านไม่สะดวก ผู้วิจัยขออนุญาตจดบันทึกและใช้เทปบันทึกเสียงพูดคุยในขณะสัมภาษณ์ร่วมด้วย ทั้งนี้เพื่อความถูกต้องและครอบคลุมของข้อมูล

2. ท่านมีสิทธิ์ที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัยหรือการให้ข้อมูลในครั้งนี้ได้ตามความสมัครใจ ไม่ว่าท่านจะเข้าร่วมวิจัยหรือไม่ก็ตาม จะไม่เกิดผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านและผู้ป่วย

3. ข้อมูลที่ได้จากท่านทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะเสนอผลการศึกษาในทางวิชาการโดยภาพรวมเท่านั้น และหากจำเป็นต้องอ้างถึงผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้ชื่อเป็นนามสมมุติแทน

4. การเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้จะไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายใด ๆ กับท่าน แต่ในการสัมภาษณ์บางครั้งอาจจะเป็นการละเมิดความเป็นส่วนตัวของท่าน หรืออาจทำให้ท่านเกิดความลำบากใจที่จะตอบ ดังนั้นท่านสามารถที่จะปฏิเสธการตอบคำถามเหล่านั้นได้

5. ท่านอาจไม่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ แต่ข้อมูลที่ได้จากท่านจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาวิชาชีพ และเป็นแนวทางในการให้การดูแลผู้ป่วยคนอื่น ๆ ต่อไป

ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาเสียสละเวลาในการให้ข้อมูลครั้งนี้

กนกรัตน์ เนตรไสว

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรื่อง “ประสบการณ์การมีส่วนร่วมของญาติในการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ”

.....
แบบสัมภาษณ์ญาติผู้ดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ

ผู้ให้ข้อมูลรายที่.....หรือผู้ป่วย.....วันที่.....รหัสผู้ให้ข้อมูล.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของญาติ

1. เพศ.....
2. อายุ.....
3. สถานภาพสมรส
4. ศาสนา
5. ระดับการศึกษา
6. อาชีพ
7. รายได้เฉลี่ย/เดือน
8. สถานภาพทางการเงิน
() ยากจน/ไม่พอใช้ () พอมีพอกิน () เหลือเก็บ
9. ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย
() บุตร () พ่อ/แม่ () พี่น้อง () สามี/ภรรยา
() ลูกป้า/น้าอ้า () ญาติห่างๆ () ลูกจ้าง () อื่นๆ.....
10. ผู้ช่วยเหลือในการดูแลผู้ป่วย
() ไม่มี
() มี จำนวน.....คน มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วย คือ
() บุตร () พ่อ/แม่ () พี่น้อง () สามี/ภรรยา
() ลูกป้า/น้าอ้า () ญาติห่างๆ () อื่นๆ.....
11. ท่านเคยให้การดูแลผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลหรือไม่
() เคย () ไม่เคย
12. ระยะเวลาที่ให้การดูแลผู้ป่วยรายนี้ในโรงพยาบาล.....

13. ความถี่ในการดูแล
 () ทุกวัน () สัปดาห์ละ.....วัน () อื่น ๆ (ระบุ).....
14. ภาวะสุขภาพของญาติผู้ดูแลก่อนให้การดูแลผู้ป่วย
 () แข็งแรง () ไม่แข็งแรง เพราะ.....
15. ภาวะสุขภาพของญาติผู้ดูแลหลังให้การดูแลผู้ป่วยหรือภาวะสุขภาพปัจจุบัน
 () แข็งแรง () ไม่แข็งแรง เพราะ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแล

1. เพศ.....
2. อายุ.....
3. สถานภาพสมรส.....
4. ศาสนา.....
5. ระดับการศึกษา.....
6. อาชีพ.....
7. รายได้เฉลี่ย/เดือน.....
8. สิทธิบัตรค่ารักษาพยาบาล.....
9. ประวัติการเจ็บป่วยในปัจจุบัน
 - เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลวันที่.....
 - การวินิจฉัย.....
 - การรักษา.....
 -
 -
 - เริ่มใช้เครื่องช่วยหายใจชนิด.....
 - ตั้งแต่วันที่..... ถึง.....
 - สภาพทั่วไปของผู้ป่วย.....
 -

ตอนที่ 3 แนวคำถามในการสัมภาษณ์

1. แนวคำถามเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วมในการดูแล

1.1 เมื่อคุณเห็นผู้ป่วยต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ คุณรู้สึกอย่างไร

1.2 อยากให้คุณเล่าให้ฟังถึงประสบการณ์ที่คุณได้มาดูแลผู้ป่วยว่าเริ่มต้นอย่างไร

1.3 คุณรู้สึกอย่างไรที่ได้มีโอกาสเข้ามาดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจร่วมกับพยาบาล

ในครั้งนี ทำไมถึงรู้สึกเช่นนั้น

1.4 คุณคิดว่าญาติควรมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลหรือไม่ เพราะอะไร และควรมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยในเรื่องใดบ้าง

1.5 คุณคิดว่าการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยมีความหมาย / มีความสำคัญกับคุณหรือไม่ อย่างไร

2. แนวคำถามเกี่ยวกับบทบาทในการดูแล

2.1 ในการดูแลผู้ป่วยคุณได้ดูแล / ได้ช่วยเหลือผู้ป่วยในเรื่องอะไรบ้าง คุณคิดอย่างไร ถึงได้ทำอย่างนั้น และรู้สึกอย่างไรที่ต้องทำกิจกรรมนั้น ๆ

2.2 กิจกรรมอะไรบ้าง ที่คุณได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลกับเจ้าหน้าที่พยาบาล และคุณทำอย่างไร กรณยากตัวอย่างหรือเล่าให้ฟัง

2.3 วิธีการหรือสิ่งที่คุณทำนั้นผลเป็นอย่างไร คุณรู้สึกพึงพอใจหรือไม่อย่างไร เพราะเหตุใด

3. แนวคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย

3.1 เมื่อทราบว่าต้องรับหน้าที่เป็นผู้ดูแลผู้ป่วยคุณรู้สึกอย่างไร ทำไมจึงรู้สึกเช่นนั้น

3.2 คุณคิดว่ามีสิ่งใดบ้าง / ปัจจัยอะไรบ้างที่ช่วยให้คุณอยากดูแลผู้ป่วย ช่วยให้คุณดูแลผู้ป่วยได้ดี และรู้สึกอยากจะทำต่อไป

3.3 ถ้าให้คุณประเมินคุณภาพการดูแลผู้ป่วย คุณคิดว่าคุณให้การดูแลผู้ป่วยเป็น อย่างไร ทำไมถึงคิดเช่นนั้น

3.4 กิจกรรมการดูแลอะไรบ้างที่คุณคิดว่าสามารถทำได้ดี และกิจกรรมอะไรที่ทำไม่ได้ เพราะอะไร หรือมีกิจกรรมใดบ้างที่คิดว่าน่าจะทำได้แต่ยังไม่มั่นใจ

3.5 มีกิจกรรมการดูแลใดอีกบ้างที่คุณอยากเข้ามามีส่วนร่วม เพราะอะไร และกิจกรรมอะไรบ้างที่คุณคิดว่าไม่ควรให้คุณทำ เพราะอะไร

4. แนวคำถามเกี่ยวกับผลกระทบจากการมีส่วนร่วมในการดูแล

4.1 ในการเข้ามาดูแลผู้ป่วยครั้งนี้ ทำให้การดำเนินชีวิต / การเป็นอยู่ของคุณเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร เพราะอะไร อยากให้ช่วยยกตัวอย่าง และคุณรู้สึกอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น

4.2 คุณคิดว่าคุณได้อะไรบ้างจากการเข้ามาดูแลผู้ป่วยในครั้งนี้ / เกิดผลดีหรือผลเสียกับตัวคุณหรือครอบครัวหรือไม่อย่างไร และคุณรู้สึกอย่างไรกับผลที่เกิดขึ้น

5. แนวคำถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของญาติต่อการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ

5.1 ขณะที่คุณให้การดูแลผู้ป่วย คุณพบปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

5.2 เมื่อเกิดปัญหาขึ้น คุณแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

5.3 สิ่งที่ทำให้คุณรู้สึกรำคาญใจ/คับข้องใจในขณะที่ยังมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยได้แก่อะไรบ้าง

5.4 คุณต้องการให้พยาบาลช่วยเหลือคุณในการดูแลผู้ป่วย เรื่องอะไรบ้าง และอย่างไร

5.5 คุณได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการดูแลหรือไม่ อย่างไร

5.6 มีการแนะนำ / สอนเกี่ยวกับกิจกรรมใดแล้วบ้าง การแนะนำ/การสอนนั้นช่วยให้คุณสามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ได้หรือไม่ อย่างไร

5.7 วิธีใดบ้างที่จะช่วยให้คุณสามารถดูแลผู้ป่วยได้ดีขึ้น

5.8 นอกเหนือจากพยาบาล คุณต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง จากใคร เพราะเหตุใด

5.9 มีอะไรอีกไหมที่ท่านอยากจะเล่าเพิ่มเติมจากที่เล่ามาทั้งหมด

แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วมในการดูแล

การสัมภาษณ์ ครั้งที่.....วันที่.....เวลา.....-.....น. สถานที่.....

1. แบบแผนการกระทำ / พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วย (เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร)

1.1 กิจกรรมการดูแล

.....

1.2 พฤติกรรมการมีส่วนร่วม

.....

2. สภาพแวดล้อม (สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยหรือเป็นอุปสรรคในการดูแล)

.....

แบบบันทึกภาคสนาม

ผู้ให้ข้อมูลรายที่.....ครั้งที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.เวลา.....-..... น. สถานที่.....

1. แบบบันทึกของผู้วิจัย (personal note)

1.1 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการสัมภาษณ์

.....

1.2 พฤติกรรมของญาติขณะให้สัมภาษณ์ (ความเต็มใจและความพร้อมของผู้ให้ข้อมูล)

.....

2. แบบบันทึก หลักการแนวคิด และทฤษฎี ในการนำมาอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (theoretical note)

.....

3. แบบบันทึกเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย (Methodological note)

3.1 วิธีการหรือเทคนิคที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันนี้

.....

3.2 ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้รับข้อมูลที่ต้องการ

.....

3.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

.....

4. การวางแผนการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป

.....

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

1. ดร.อุไร หัตถกิจ	ภาควิชาการพยาบาลเบื้องต้น
คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. ดร.สุดศิริ หิรัญขุนณะ	ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. คุณภรณ์ รัตนสิริ	พยาบาลวิชาชีพ 7
หัวหน้าหอผู้ป่วยศัลยกรรมชาย 1
กลุ่มงานการพยาบาล
โรงพยาบาลนารายณ์นครศรีธรรมราช